

«f1»

«f3»

«f4»

«f5» «f6»

Vår ref.:
16/955-21
Løpenr.:
40342/16

Saksbehandler:
Line Samuelsen
Tlf. dir.innvalg:
77 78 80 11

Arkiv:
033 SAKSARKIV
Deres ref.:

Dato:
25.10.2016

INTERPELLASJON OM FOLKET SKAL EIE HAVET

Troms fylkesting har i møte 20. oktober 2016 behandlet sak 56/16: *Interpellasjoner*, og gjorde følgende vedtak:

«Folket skal eie havet

Havet har fantastiske muligheter for nye næringer og arbeidsplasser. Det er ikke uten grunn av «havrommet» er den nye visjonene for politikere fra flere partier. Men skal vi lykkes med å utforskingen av havets muligheter, må vi være sikre på at fellesskapet vil kunne ta del i de nye verdiene. Da vi oppdaget oljen, lagde vi noen kjøreregler som sikret at folket fikk gevinsten fra funnet. Nå må vi gjøre det samme for havet.

Vi har et historisk ansvar og plikt, ikke minst på vegne av kommende generasjoner, til å verne om fellesskapets ressurser. Dette ansvaret og plikten bygger på prinsipper vi finner i norsk lov, sedvane og tradisjon.

Høsting av viltlevende marine ressurser foregår ved at fellesskapet gir private en midlertidig rett til å høste av ressurser som tilhører fellesskapet. Det er ikke den enkelte fisker som eier verken egne kvoter eller rettigheter, ei heller eier yrkesgruppen av fiskere disse rettighetene. Det tilhører fellesskapet, og det er fellesskapet som setter rammer og begrenser uttaket. Fellesskapet er, i samarbeid med fiskere og andre som lever av ressursene, de som sikrer bærekraftig forvaltning og forhindrer allmenningens tragedie - en så tung beskatning av fornybare naturressurser at de ikke makter å fornye seg. Ikke minst er dette viktig fordi flåten har kapasitet til å ta opp vesentlig mer enn i dag, og dermed utarme ressursgrunnlaget, hvis det ikke settes begrensninger og beskyttelse av ressursene. Denne tradisjonelle plikten som fellesskapet har til forvaltning er også viktig for å slå ned på ulovlig og uregulert fiske som kan skade våre felles interesser.

Likevel utfordres disse prinsippene. Fordi det er skapt et marked med kjøp og salg av kvoter kan en deretter argumentere for at havressursene som kvotene gjelder også skal ha vern som eiendom. Det finnes flere eksempler på dette, også fra domstolene. Et slikt syn på havressursene bryter klart med den hevde statusen disse har hatt og har i Norge og som Stortinget klart har slått fast i flere lover. Vi står altså i fare for at den tradisjonelle fellesskapsmodellen utfordres som følge av at havressursene blir underlagt eiendomsretten bakveien gjennom kvotesystemet.

Dersom utviklingen fortsetter vil fiskerettigheter til enorme verdier, som i dag egentlig bare er gitt som en midlertidig rett, stå i fare for å havne på private hender til evig tid. Om noen fikk aksept for at disse ressursene var privat eie bryter det med både nedarvet lovforståelse og allmenn rettsoppfatning. Fellesskapet har aldri frasagt seg eiendomsretten til disse ressursene. Og fellesskapet bør heller ikke fratras disse ressursene ved at en regjering endrer forskriftene for omsetning og dermed styrker argumentene for privatisering. Langs hele kysten ser vi nå at fiskekvoter flyttes fra mange til få hender, fra nord til sør. De siste årene har vi sett et frislipp av kontrollen av fiskeriressursene, der noen mener at kvotene også skal ha vern som eiendom. Det var med bare en stemmes overvekt i høyesterett at dette ble unngått. Den tradisjonelle organiseringen av fisket i Norge, der fellesskapet eier ressursene, og der ressursene skal komme lokalsamfunnene til gode, utfordres.

Nå foreslår SV i Stortinget at prinsippet om at det er fellesskapet som eier havet, og at de marine ressursene skal komme fellesskapet til gode, skal inn i grunnloven. Det står allerede i Havressurslova, men i praksis utfordres disse prinsippene stadig mer. En grunnlovfesting vil være en knefesting av et prinsipp som er avgjørende for at lokalsamfunnene langs kysten fortsatt skal kunne leve av havet. Og det vil være avgjørende for at framtidige næringer i havet skal komme fellesskapet til gode, ikke bare havne i hendene til noen få.

Spørsmål:

Hvordan stiller fylkesrådet seg til tematikken rundt grunnlovfesting av at fellesskapet eier havet?»

Med vennlig hilsen

Knut Werner Hansen
Fylkesordfører i Troms

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur.